

«ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» AJ

Кузатув кенгаши мажлисининг
2022 йил 29 июндаги қарори билан

«ТАСДИҚЛАНГАН»

Кузатув кенгаши раиси

Абдувахитов Р.А.

«ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» Aksiyadorlik jamiyati

УСТАВИ

(янги тахрир)

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1.1. «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» Aksiyadorlik jamiyati (матн давомиди «Жамият» деб номланади) «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» Mas'uliyati cheklangan jamiyati таъсисчилари умумий йиғилишининг 2022 йил 10 февралдаги 17/2022-сонли акциядорлик жамиятига ўзгартириш тўғрисидаги қарорига асосан қайта ташкил этилган.

1.2. Жамият Тошкент шаҳар Мирзо-Улугбек тумани давлат хизматлари Маркази томонидан 2019 йил 21 ноябрда 782809 – сонли реестр рақами билан Давлат рўйхатига олинган «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» Mas'uliyati cheklangan jamiyati нинг барча ҳуқуқ ва мажбуриятлари бўйича ҳуқуқий вориси ҳисобланади.

1.3. Жамиятнинг мазкур Устави Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги, «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Қонунлари ва бошқа қонун ҳужжатлари асосида ишлаб чиқилган.

1.4. Жамиятнинг фирма номи:

• **Ўзбек тилида:**

тўлиқ номи: «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» Aksiyadorlik jamiyati;

қисқартирилган номи: «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» AJ;

• **Рус тилида:**

тўлиқ номи: Акционерное общество «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI»;

қисқартирилган номи: АО «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI»;

• **Инглиз тилида:**

тўлиқ номи: «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» Joint-Stock Company;

қисқартирилган номи: «ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» JSC;

1.5. Жамиятнинг жойлашган жойи (почта манзили): Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳри, 100021, Шайхонтохур тумани, Навоий, 39.

Жамиятнинг веб-сайти: www.ariainsurance.uz

Жамиятнинг электрон почта манзили (e-mail): info@ariainsurance.uz

1.6. Жамиятнинг фаолият муддати чекланмаган.

II. ЖАМИЯТ ФАОЛИЯТИНИНГ СОҲАСИ (АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ), МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАЛАРИ

2.1. Жамият фаолиятининг соҳаси Ўзбекистон Республикасида ва хорижда умумий суғурта фаолиятини олиб бориш, яъни фуқаролар мулкани, корхона, давлат, ташкилот ва муассасаларнинг мулкани, юридик ва жисмоний шахсларнинг молиявий ва тадбиркорлик таваккалчиликларини суғурталаш хизматини кўрсатиш ҳисобланади.

2.2. Жамият фаолиятининг мақсади мазкур Уставнинг 2.3. бандида кўрсатилган фаолиятларни амалга ошириш йўли билан даромад топишдир.

2.3. Қуйидагилар Жамият фаолиятининг асосий вазифалари ҳисобланади:

- суғурталовчи сифатида суғурта фаолияти;
- қайта суғурта фаолияти;
- мажбурий суғурта фаолияти;
- инвестиция фаолияти;
- инвестиция воситачиси сифатида фаолият;
- суғурта қилиш соҳасида мутахассисларнинг малакасини оширишга қаратилган фаолият;
- суғурта агенти сифатида воситачилик фаолияти;
- ихтиёридаги мол-мулкларни реализация қилиш ва ижарага бериш фаолияти;
- чет эл суғурталовчиларига аджастер, сюрвейер хизматлари кўрсатиш;

2.4. Жамият мақсадига эришиш ва суғурта операцияларини самарали ўтказиш учун:

– Ўзбекистон Республикаси қонунчилигида руҳсат этилган даражада Жамият фаолияти учун талаб этилган товарлар, хизматлар, ускуналар ва материалларни импорт ва экспорт қилади;

- белгиланган тартибда суғурта тўловлари ва суғурта суммалари миқдорини аниқлайди ва тўлайди;
- суғурта ҳолатларини олдини олишга йўналтирилган огоҳлантириш тадбирларини ўтказиши;
- суғуртанинг шартлари ва тартибини белгилайди, суғуртанинг ихтиёрий турлари бўйича тарифларни белгилайди;
- шартнома тузиши ва улар бўйича ҳисоб – китоб қилади, агентлар тайинлайди ва комиссия мукофотлари тўлайди, қонунчиликка мувофиқ Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва унинг ташқарисида мажбуриятни ўз зиммасига олади;
- авария комиссари функциясини бажаради;
- белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси банкларида миллий ва хорижий валютада ҳисоблар очади ва ёпади ҳамда тузиладиган шартномалар билан ишлаш учун муҳбирлик ҳисоблари тармоғидан фойдаланади;
- Жамиятнинг мулки ва активларини гаровга ёки ижарага беради, сотади ҳамда Ўзбекистон Республикасининг қонунчилигига мувофиқ исталган бошқа йўл билан уни тасарруф этади;
- музокаралар олиб боради, буюртма ва шартномалар ишлаб чиқади, сотади, айирбошлади ёки уларда иштирок этади, давлат органлари ва идоралари, шунингдек жисмоний ва юридик шахслар билан шартнома ва битимлар тузиши.
- Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги ва унинг шартларига мувофиқ молиявий заёмлар беради ва олади.

2.5. Жамият қонунчилик билан таъқиқланмаган ва Жамият Уставида кўрсатилмаган ҳар қандай фаолият турлари билан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда шугулланиши мумкин.

2.6. Махсус рухсатнома (лицензия) олишни талаб қиладиган фаолият турлари Жамият томонидан шундай лицензия олинганидан кейин амалга оширилади.

III. ЖАМИЯТНИНГ ЮРИДИК МАҚОМИ ВА ҲУҚУҚЛАРИ

3.1. Жамият – акциядорлик жамияти шаклида Ўзбекистон Республикасининг қонунларига асосланиб таъсис этилган бўлиб, суғурта ташкилотлари учун қонунчиликда кўрсатилган тартибда барча имтиёزلардан фойдаланади.

3.2. Жамиятнинг фаолияти ушбу Уставга, Ўзбекистон Республикасининг қонунларига ҳамда Ўзбекистон Республикаси томонидан имзоланган халқаро шартномаларга асосланиб олиб борилади.

3.3. Жамият Ўзбекистон Республикасининг қонунларига асосланиб давлат рўйхатидан ўтган вақтдан бошлаб, юридик шахс мақомини олади.

3.4. Жамият юридик шахс бўлиб, ўзининг мустақил балансига ва ҳисоб рақамига эга. Жамият ҳисоб – китобларни амалга ошириш учун Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ва ўз ишларини (хизматларини) сотиш жойларида, шу жумладан Жамиятнинг хўжалик фаолияти амалга ошириладиган давлатлар ҳудудида жойлашган банкларда ва бошқа кредит муассасаларида валюта ва бошқа ҳисоб рақамларни очиши мумкин.

3.5. Жамият ўз фирма номидан фойдаланишда мутлақ ҳуқуққа эга. Жамият ўзининг фирма номи давлат тилида тўлиқ ёзилган ва тимсоли тасвирланган юмалоқ муҳрига (муҳрда қўшимча равишда фирма номи бошқа исталган тилда ҳам кўрсатилиши мумкин), ўз номи ёзилган штамп, бланкаларига, товар белгисига ва ўз тимсолига эга.

3.6. Жамият акциядорлик жамияти, масъулияти чекланган жамият шаклида шўъба корхоналарига эга бўлиши мумкин.

Шўъба ва тобе хўжалик жамиятлари ўз мулкида жамиятнинг овоз берувчи акцияларига эга бўлишга ҳақли эмас.

3.7. Жамият Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳрида ўз филиалларига эга бўлиши мумкин. Жамиятнинг филиаллари ва ваколатхоналари юридик шахс ҳисобланмайди, Жамиятнинг Кузатув кенгаши тасдиқлаган Низомлар асосида иш кўради. Филиал раҳбарлари Жамият Бош директори томонидан тайинланади ва Ишончнома асосида иш юритади.

3.8. Филиаллар банкларда ўзининг тугалланмаган баланси, муҳри, бурчак штамп, банкда миллий ва чет эл валютасидаги ҳисобварақларига эга бўлади.

3.9. Жамиятнинг филиаллари:

- Жамият Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланадиган суғурта мукофотлари тушуми режасини ишлаб чиқади;

- статистика ва бухгалтерия ҳисобини ташкил қилади ва юритади, филиаллардаги ишларни назорат қилади;

- Жамиятнинг Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланган меъёрий ҳужжатларда белгиланган миқдорда суғурта қопламаси миқдорини аниқлайди ва тўлайди;

- мажбурий ва ихтиёрий суғурта операцияларини Жамиятнинг Кузатув кенгаши томонидан белгиланган чегаралар доирасида амалга оширади;

- чораклик ва йиллик ҳисоботларни Жамиятнинг Кузатув кенгашига тақдим этилишини, шунингдек Низомда назарда тутилган барча маблағларни ўтказилишини таъминлайди;

- ўз манфаатларини суд ва бошқа давлат органларида ҳимоя қилади;

- Банк ҳисоб рақамларини очади ва уларни ёпади;

- Жамият Кузатув кенгаши томонидан филиалга юкланган вазифалар ва функцияларни бажаради;

- Жамиятнинг Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланадиган харажатлар режасини ишлаб чиқади.

3.10. Жамият ўз фаолиятини амалга ошириш учун ҳамда олдига қўйилган вазифаларни бажариш мақсадида қуйидагиларга ҳақлидир:

- Халқаро ҳамкорлик ва ташқи иқтисодий фаолиятни юритиш;

- Чет эл корхоналари ва ташкилотлари билан ўзаро фойдали ҳамкорликни ривожлантириш;

- Ўзбекистон Республикаси ҳудудида кўчар ва кўчмас мол-мулкни эгаллаш, мулкий ҳуқуқларни, интеллектуал мулкни эгаллаш, олиш ва ижарага бериш;

- Уюшмалар, консорциумлар, акциядорлик компаниялари, бирлашмаларга кириш;

- Банкларда белгиланган тартибда ҳар қандай, шу жумладан валюта ҳисоб рақамлари очиш, қарз ва банк кредитлари олиш, Қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳар қандай тўлов шаклларини ўтказиш ва акцептлаш, Конвертация қилишнинг тартибига мувофиқ ваколатли банклар орқали ўз маблағларини конвертация қилиш;

- Тендерлар, конкурсларда катнашиш;

- Мустақил равишда ўз ишлаб чиқариш ва хўжалик фаолиятини ҳамда ижтимоий ривожлантириш жамғармаларини режалаштириш;

- Қонун ҳужжатларига мувофиқ ўз ходимлари учун кўшимча таътилар, қисқартирилган иш куни, иш тартиби ва бошқа ижтимоий имтиёзлар белгилаш;

3.11. Суғурта фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган ва Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги билан суғурта ташкилотлари учун тақиқланмаган бошқа қонуний ҳуқуқларга ҳам эга бўлиши мумкин.

IV. ЖАМИЯТНИНГ УСТАВ ФОНДИ

4.1. Жамиятнинг Устав фонди акциядорлар томонидан олинган Жамият акцияларининг номинал қийматидан ташкил топади ва Ўзбекистон Республикасининг миллий валютасида ифодаланади.

4.2. Жамиятнинг Устав фонди **20 000 000 000,00** (йигирма миллиард) сўм миқдориди шакллантирилган.

4.3. Жамият Устав фонди **20 000 000** (йигирма миллион) дона эгасининг номи ёзилган оддий акциялардан иборатдир.

4.4. Бир дона оддий акциянинг номинал қиймати 1000,00 (бир минг) сўм.

VI. ЖАМИЯТНИНГ УСТАВ ФОНДИНИ КЎПАЙТИРИШ

5.1. Жамиятнинг Устав фонди қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.

5.2. Қўшимча акциялар Жамият томонидан Жамият Уставида белгиланган эълон қилинган акциялар сони доирасидагина жойлаштирилиши мумкин.

5.3. Жамиятнинг Устав фондини қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш ва Жамият Уставига устав фондни кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақидаги қарорлар Жамият Кузатув кенгаши томонидан қабул қилинади.

5.4. Жамиятнинг Устав фондини қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш тўғрисидаги қарорда жойлаштириладиган қўшимча оддий акцияларнинг сони, уларни жойлаштириш муддатлари ва шартлари белгиланган бўлиши керак.

5.5. Жамиятнинг Устав фондини қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг номинал қиймати миқдориди рўйхатдан ўтказилади. Бунда Жамият Уставида кўрсатилган эълон қилинган муайян турдаги акцияларнинг сони ушбу турдаги жойлаштирилган қўшимча акцияларнинг сонига қисқартирилиши керак.

5.6. Жамиятнинг Устав фондини қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш жалб қилинган инвестициялар, Жамиятнинг ўз капитали ва ҳисобланган дивидендлар ҳисобидан қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилиши мумкин.

5.7. Жамият акциялари учун тўлов фақат пул маблағлари билан амалга оширилиши мумкин. Жамият устав фондини шакллантириш учун кредитга, гаровга олинган маблағлардан ва бошқа жалб қилинган маблағлардан фойдаланишга йўл қўйилмайди.

VI. ЖАМИЯТНИНГ УСТАВ ФОНДИНИ КАМАЙТИРИШ

6.1. Жамиятнинг Устав фонди акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган ҳолда Жамият томонидан акцияларни олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

6.2. Жамиятнинг Устав фондини акцияларнинг бир қисмини олиш ва бекор қилиш йўли билан камайтиришга йўл қўйилади.

6.3. Жамият Устав фондини камайтиришга, агар бунинг натижасида унинг миқдори Жамият Устав фондининг Жамият Уставидаги тегишли ўзгартишларни давлат рўйхатидан ўтказиш санасида аниқланадиган энг кам миқдоридан камайиб кетса, ҳақли эмас.

6.4. Устав фондини камайтириш ва Жамият Уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар Акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

VII. ЖАМИЯТНИНГ АКЦИЯЛАРИ, УЛАРНИ ЖОЙЛАШТИРИШ ТАРТИБИ ВА ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН АКЦИЯЛАР

7.1. Жамият акциялари эгасининг номи ёзилган эмиссиявий қимматли қоғозлар бўлиб, улар турига кўра оддий акциялардир.

7.2. Акция бўлинмасдир. Агар акция умумий мулк ҳуқуқи асосида бир нечта шахсга тегишли бўлса, бу шахсларнинг барчаси бир акциядор деб эътироф этилади ва акция билан тасдиқланган ҳуқуқлардан ўзларининг умумий вакили орқали фойдаланади.

7.3. Акциялар мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқ асосида қайси юридик ёки жисмоний шахсга тегишли бўлса, ўша юридик ёхуд жисмоний шахс акциянинг эгаси — акциядор деб эътироф этилади.

7.4. Оддий акциялар овоз берувчи акциялар бўлиб, улар ўз эгасига дивидендлар олиш, Жамиятни бошқаришда иштирок этиш ҳуқуқини беради.

7.5. Жамият акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган қимматли қоғозларни очик ва/ёки ёпиқ обуна воситасида жойлаштиришга ҳақли.

7.6. Акцияларнинг очик обунаси фақат ташкил этилган қимматли қоғозлар савдоларида ўтказилади.

7.7. Жамият акцияларининг жойлаштирилиши қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

7.8. Жамият ўзи чиқарган акциялар бўйича уларни қайтариб сотиб олиш шарти билан битимлар тузишга, шунингдек ўзи чиқарган акцияларни ишончли бошқарувга беришга ҳақли эмас.

7.9. Жамиятнинг эълон қилинган акциялари – Жамият Устав фондини ошириш мақсадида жойлаштирилган акцияларига қўшимча равишда жойлаштиришга ҳақли бўлган эълон қилинган акцияларининг сони номинал қиймати 1000,00 (бир минг) сўмлик 16 250 000 (ўн олти миллион икки юз эллик минг) дона эгасининг номи ёзилган оддий акциялардан иборат.

VIII. ЖАМИЯТ АКЦИЯДОРЛАРИНИНГ ҲУҚУҚЛАРИ ВА МАЖБУРИЯТЛАРИ, АКЦИЯДОРДАН АКЦИЯЛАРНИ ОЛИШГА БЎЛГАН ИМТИЁЗЛИ ҲУҚУҚ

8.1. Жамият акциядорларининг ҳуқуқлари қуйидагилардан иборат:

- Жамиятнинг акциядорлари реестрига киритилиши;
- депо ҳисобварағидан ўзига тааллуқли кўчирма олиш;
- Жамият фойдасининг бир қисмини дивидендлар тарзида олиш;
- Жамият тугатилган тақдирда ўзларига тегишли улушга мувофиқ мол-мулкнинг бир қисмини олиш;
- акциядорларнинг умумий йиғилишларида овоз бериш орқали Жамиятни бошқаришда иштирок этиш;
- Жамиятнинг молия-хўжалик фаолияти натижалари тўғрисида тўлиқ ва ишончли ахборотни белгиланган тартибда олиш;
- олган дивидендини эркин тасарруф этиш;
- қимматли қоғозлар бозорини тартибга солиш бўйича ваколатли давлат органида, шунингдек судда ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;
- ўзига етказилган зарарнинг ўрни қопланишини белгиланган тартибда талаб қилиш;
- ўз манфаатларини ифодалаш ва ҳимоя қилиш мақсадида уюшмаларга ва бошқа нодавлат нотижорат ташкилотларига бирлашиш;
- қимматли қоғозларни олишда зарар кўриш, шу жумладан бой берилган фойда эҳтимоли билан боғлиқ таваккалчиликларни суғурта қилиш ҳуқуқига эга.

8.2. Жамият акциядорларининг мажбуриятлари:

- мазкур Уставда кўрсатилган тартибда, миқдор ва усулларда акцияларнинг нархини тўлаш;
- мазкур Уставда назарда тутилган чегараларда, Жамият бошқарув органларининг қарорларига бўйсунуш;
- Жамиятнинг махфий тусда бўлган ахборотларини ошкор қилмаслик;
- ўзига оид маълумотлардаги ўзгаришлар ҳақида ўз вақтида ўз акцияларига бўлган ҳуқуқларини ҳисобга олиш бўйича хизматлар кўрсатувчи инвестиция воситачисини хабардор қилиш.

8.3. Акциядорлар мазкур Уставда ва қонунчиликда назарда тутилган бошқа ҳуқуқ ва мажбуриятларга ҳам эгадирлар.

IX. ЖАМИЯТНИНГ ФОНДЛАРИ

9.1. Жамият ўз фаолиятини юритишда суғурта ва бошқа захира фондларини ташкил қилади.

9.2. Жамият устав фондининг 15 (ўн беш) фоизи миқдорда захира фонди ташкил этилади.

9.3. Жамиятнинг захира фонди ушбу уставда белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойдадан ҳар йилги мажбурий ажратмалар орқали шакллантирилади. Захира фонди Жамият уставида белгиланган миқдорга етгунига қадар ажратиладиган ажратма миқдори соф фойданинг беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

9.4. Бошқа маблағлар мавжуд бўлмаган тақдирда, Жамиятнинг захира фонди Жамиятнинг зарарлари ўрнини қоплаш, Жамиятнинг корпоратив облигацияларини муомаладан чиқариш ва Жамиятнинг акцияларини қайтариб сотиб олиш учун мўлжалланади.

9.5. Жамиятнинг захира фондидан бошқа мақсадлар учун фойдаланиш мумкин эмас.

9.6. Жамият томонидан барча олинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъмилаш мақсадида, махсус ваколатга эга органлар томонидан ишлаб чиқилган тартибда, сўм ва чет эл валютасида тўланган суғурта мукофотлари ҳисобига захира фонди шакллантирилади.

9.7. Жамият томонидан бошқа фондлар ҳам ташкил этилиши мумкин.

X. ДИВИДЕНДЛАРНИ ТўЛАШ ТАРТИБИ

10.1. Дивидендлар Жамият соф фойдасининг акциядорлар ўртасида тақсимланадиган қисмидир. Дивидендлар жамиятнинг жамият тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

10.2. Жамият акцияларнинг ҳар бир тури бўйича эълон қилинган дивидендларни тўлаши лозим.

10.3. Дивидендлар акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд Жамиятнинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

10.4. Дивидендлар акциядорлар ўртасида уларга тегишли акцияларнинг сони ва турига мутаносиб равишда тақсимланади.

10.5. Жамият томонидан оддий акциялар бўйича ҳисобланган дивидендларни тўлаш акциядорларнинг дивидендларни олишга бўлган тенг ҳуқуқларига риоя этилган ҳолда амалга оширилади.

10.6. Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли. Жамиятнинг молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги ва тўққиз ойи натижаларига кўра дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин уч ой ичида қабул қилиниши мумкин.

10.7. Акцияларнинг ҳар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор Жамият кузатув кенгашининг тавсияси, молиявий ҳисоботнинг ишончилиги ҳақида аудиторлик хулосаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий ҳисобот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендларнинг миқдори Жамият кузатув кенгаши томонидан тавсия этилган миқдордан кўп бўлиши мумкин эмас.

10.8. Акциядорларнинг умумий йиғилиши акцияларнинг муайян турлари бўйича дивидендлар тўламаслик тўғрисида қарор қабул қилишга ҳақли.

10.9. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивидендлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим.

10.10. Дивидендларни тўлаш муддати ва тартиби акциядорларнинг умумий йиғилиши қароридан белгиланади. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олти кундан кеч бўлмаслиги лозим.

10.11. Жамият қуйидаги ҳолларда акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга ҳамда дивидендлар тўлашга ҳақли эмас:

– агар дивидендлар тўланадиган пайтда жамиятда банкротлик белгилари мавжуд бўлса ёки жамиятда шундай белгилар дивидендларни тўлаш натижасида пайдо бўлса;

– агар жамият соф активларининг қиймати унинг устав фонди ва захира фонди суммасидан кам бўлса.

10.12. Эгаси ёки эгасининг қонуний ҳуқуқий вориси ёхуд меросхўри томонидан уч йил ичида талаб қилиб олинмаган дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра Жамият ихтиёрида қолдирилиши мумкин.

XI. ЖАМИЯТ БОШҚАРУВИНИНГ ТУЗИЛМАСИ

11.1. Қуйидагилар Жамиятнинг бошқарув органилари ҳисобланадилар:

– **Акциядорларнинг умумий йиғилиши** – Жамиятнинг юқори бошқарув органи;

– **Кузатув кенгаши** – Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади;

– **Ижроия органи** – Бош директор.

11.2. Қуйидаги орган Жамиятнинг назорат қилувчи органи ҳисобланади:

– **Жамиятнинг ички аудит хизмати** – Жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари, Жамиятнинг таркибига кирувчи корхоналар ишини назорат қилишни ва баҳолашни амалга оширади.

XII. АКЦИЯДОРЛАРНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

12.1. Акциядорларнинг умумий йиғилиши Жамиятнинг юқори бошқарув органидир.

12.2. Акциядорларнинг умумий йиғилишини Жамият кузатув кенгашининг раиси, у узрли сабабларга кўра бўлмаган тақдирда эса, Жамият кузатув кенгашининг аъзоларидан бири олиб боради.

12.3. Жамият акциядорларининг йиллик Умумий йиғилиши ҳар йили молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирмай ўтказилади.

12.4. Агар акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда Жамиятнинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами эллик фоизидан кўпроқ овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатли (кворумга эга) бўлади.

12.5. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида Жамиятнинг кузатув кенгашини ва тафтишчисини сайлаш тўғрисидаги, Жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижроия органи билан тузилган шартноманинг муддатини узайтириш, уни қайта тузиш ёки бекор қилиш мумкинлиги ҳақидаги масалалар ҳал этилади, шунингдек ушбу Уставнинг 12.8. – банди ўн биринчи ва ўн иккинчи хатбошиларига мувофиқ Жамиятнинг йиллик ҳисоботи Жамият ижроия органи ва кузатув кенгашининг Жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисидаги ҳисоботлари ва бошқа ҳужжатлари кўриб чиқилади.

12.6. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган умумий йиғилишлари навбатдан ташқари йиғилишлардир. Жамият акциядорларининг навбатдан ташқари умумий йиғилиши қонунчиликка мувофиқ, йиғилиш чақириш ҳуқуқига эга бўлган органларнинг талабига биноан ўтказилади.

12.7. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши ҳақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати Жамиятнинг кузатув кенгаши томонидан белгиланади.

12.8. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қуйидагилар қиради:

- Жамият уставига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ёки Жамиятнинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;
- Жамиятни қайта ташкил этиш;
- Жамиятни тугатиш, тугатувчини (тугатиш комиссиясини) тайинлаш ҳамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- Жамият кузатув кенгашининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, Кузатув кенгаши аъзоларига мукофот ва компенсациялар тўлаш ;
- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- Жамиятнинг устав фондини камайтириш;
- Жамиятнинг жойлаштирилган акцияларини сотиб олиш;
- Жамиятнинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш, ижроия органини тузиш, унинг раҳбарини сайлаш (тайинлаш) ва раҳбарнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;
- Жамият тафтишчисини сайлаш ва унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтишчи тўғрисидаги низомни тасдиқлаш, тафтишчига мукофот ва компенсациялар тўлаш;
- Жамиятнинг йиллик ҳисоботини, шунингдек Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан келиб чиққан ҳолда Жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;
- Жамиятнинг фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;
- Жамият кузатув кенгашининг ва тафтишчисининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Жамиятни бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Жамият кузатув кенгашининг ҳисоботларини ва тафтишчисининг хулосаларини эшитиш;
- Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунининг 35-моддасида назарда тутилган имтиёзли ҳуқуқни қўлламаслик тўғрисида қарор қабул қилиш;
- акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;
- акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;
- Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонунининг 8 ва 9-бобларида назарда тутилган ҳолларда Жамият томонидан битимлар тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;
- мажбурий аудиторлик текширувини ўтказиш учун аудиторлик ташкилотини белгилаш, ушбу ташкилотнинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

Қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш.

12.9. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалалар Жамиятнинг ижроия органи ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас.

12.10. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколатларига киритилган масалалар Жамиятнинг Кузатув кенгаши ҳал қилиши учун берилиши мумкин эмас, қонунчиликда белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

12.11. Акциядорлар умумий йиғилишини ташкиллаштириш ва ўтказиш билан боғлиқ бошқа масалалар қонунчилик ва Жамиятнинг «Акциядорлар умумий йиғилиши тўғрисида» ги Низоми билан тартибга солинади.

ХП. ЖАМИЯТНИНГ КУЗАТУВ КЕНГАШИ

13.1. Жамиятнинг Кузатув кенгаши Жамият фаолиятига умумий раҳбарликни амалга оширади, қонунчилик ва Жамият Устави билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни ҳал этиш бундан мустасно.

13.2. Кузатув кенгашининг фаолият тартиби Жамият Акциядорларининг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланадиган “Кузатув кенгаши тўғрисида”ги Низом билан белгиланади.

13.3. Жамиятнинг Кузатув кенгаши 3 (уч) нафар аъзодан иборат бўлиб, улар қонун ҳужжатларида ва ушбу уставда белгиланган тартибда Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан 3 (уч) йил муддатга сайланади.

13.4. Жамият Кузатув кенгаши таркибига сайланган шахслар чекланмаган тарзда қайта сайланишлари мумкин.

13.5. Жамиятнинг Бош директори Кузатув кенгашига сайланиши, тайинланиши мумкин эмас.

13.6. Жамиятда меҳнат шартномаси бўйича ишлаётган шахслар Жамият Кузатув кенгаши аъзоси бўлиши мумкин эмас.

13.7. Жамиятнинг Кузатув кенгаши аъзоларини сайлаш кумулятив овоз бериш орқали амалга оширилади.

13.8. Кумулятив овоз беришда ҳар бир акциядорга тегишли овозлар сони Жамиятнинг кузатув кенгашига сайланиши лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тарика олинган овозларни битта номзодга тўлиқ беришга ёки икки ва ундан ортиқ номзодлар ўртасида тақсимлашга ҳақли.

13.9. Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Жамият кузатув кенгашининг таркибига сайланган деб ҳисобланади.

13.10. Жамият Кузатув кенгашининг раиси, Кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан кузатув кенгаши аъзолари томонидан сайланади.

13.11. Жамиятнинг кузатув кенгаши, ўз раисини кузатув кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан қайта сайлашга ҳақли.

13.12. Жамият кузатув кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади, кузатув кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик қилади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

13.13. Жамият кузатув кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кузатув кенгашининг аъзоларидан бири амалга оширади.

13.14. Жамият кузатув кенгашининг мажлиси кузатув кенгашининг раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, Жамият кузатув кенгаши, тафтишчиси, Бош директор шунингдек Жамият уставда белгиланган бошқа шахсларнинг талабига кўра чақирилади.

13.15. Жамиятнинг овоз берувчи акцияларининг камида бир фоизига эгалик қиладиган акциядорлар (акциядор) Кузатув кенгаши йиғилишини чақиришни талаб қилиши ва қонун тартиби, даромад тақсимоти, бошқарув ва назорат органлари аъзолигига номзодларни акциядорларнинг умумий йиғилишига алмаштириш бўйича таклифлар ва муурожаат этишга ҳақлидир.

13.16. Жамият кузатув кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум Жамият кузатув кенгашига сайланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

13.17. Жамият кузатув кенгашининг бир аъзоси ўз овозини кузатув кенгашининг бошқа аъзосига беришига йўл қўйилмайди.

13.18. Жамият кузатув кенгаши аъзоларининг овозлари тенг бўлган тақдирда кузатув кенгаши томонидан қарор қабул қилишда Жамият кузатув кенгаши раисининг овози ҳал қилувчи ҳисобланади.

13.19. Жамият кузатув кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ўн кундан кечиктирмай тузилади.

13.20. Жамият кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган Жамият кузатув кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

13.21. Жамият кузатув кенгашининг қарорлари сиртдан овоз бериш йўли билан (сўров йўли билан) Жамият кузатув кенгашининг барча аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилиниши мумкин.

13.22. Жамият кузатув кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни Жамиятнинг ижроия органига ижро этиш учун топширилади. Кузатув кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилган тақдирда мазкур қарор ҳақидаги ахборот Жамиятнинг ижроия органига кузатув кенгашининг мажлиси ўтказиладиган куни топширилади.

13.23. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига қуйидагилар киреди:

- Жамиятни ривожлантириш стратегиясига эришиш бўйича кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида Жамият ижроия органининг ҳисоботини мунтазам равишда эшитиб борган ҳолда Жамият фаолиятининг устувор йўналишларини белгилаш;

- акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш, Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик Жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни 65-моддасининг ўн биринчи қисмида назарда тутилган ҳоллар мустасно;

- акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;

- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вақт ва жойни белгилаш;

- акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун Жамият акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

- Ўзбекистон Республикаси “Акциядорлик Жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни 59-моддаси биринчи қисмининг иккинчи хатбошисидан назарда тутилган масалаларни акциядорларнинг умумий йиғилиши ҳал қилиши учун киритиш;

- мол-мулкнинг бозор қийматини белгилашни ташкил этиш;

- Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш, шунингдек Жамият уставига Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш ҳамда Жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қарор қабул қилиш ҳамда тегишли ҳужжатларни (акциялар чиқариш тўғрисидаги қарор ва эмиссия рисоласини) тасдиқлаш;

- Жамият томонидан акциялар, корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- Жамиятнинг корпоратив облигацияларини қайтариб сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

- қонунчиликда белгиланган тартибда акцияларни жойлаштириш нархини белгилаш;

- Жамиятнинг ижроия органини тузиш, унинг раҳбарини сайлаш (тайинлаш), раҳбарнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

- ижроия органига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорларини белгилаш;

- Жамиятнинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш;

- ички аудит хизматини ташкил этиш ва унинг ходимларини тайинлаш, шунингдек ҳар чоракда унинг ҳисоботларини эшитиб бориш;

- Жамият ижроия органининг фаолиятига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан эркин фойдаланиш ва Жамият кузатув кенгаши зиммасига юклатилган вазифаларни бажариш учун бу ҳужжатларни ижроия органидан олиш. Жамият кузатув кенгаши ва унинг аъзолари олинган ҳужжатлардан фақат хизмат мақсадларида фойдаланиши мумкин;

- аудиторлик текширувини ўтказиш (мажбурий аудиторлик текшируви бундан мустасно), аудиторлик ташкилотини белгилаш, унинг хизматларига тўланадиган энг кўп ҳақ миқдори ва у билан шартнома тузиш (шартномани бекор қилиш) тўғрисида қарор қабул қилиш;

- Жамиятнинг тафтишчисига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;

- дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

- Жамиятнинг захира фондидан ва бошқа фондларидан фойдаланиш;

- Жамиятнинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;
- Жамиятнинг шўъба ва тобе хўжалик Жамиятларини ташкил этиш;
- Қонун ҳужжатларида кўзда тутилган ҳолларда йирик битимлар ва Жамият аффилиланган шахслари билан битимлар тузиш ҳақида қарор қабул қилиш;
- Жамиятнинг тижорат ва нотижорат ташкилотлардаги иштироки билан боғлиқ битимларни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тузиш;
- Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш масалаларини, шунингдек Жамият уставига Жамиятнинг устав фондини кўпайтириш ҳамда Жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш билан боғлиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги масалаларни ҳал қилиш;
- Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига Қонунчилик ҳужжатларига ва ушбу уставга мувофиқ бошқа масалаларни ҳал этиш ҳам киритилиши мумкин.

13.24. Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар ҳал қилиш учун Жамиятнинг ижроия органига ўтказилиши мумкин эмас.

XIV. ЖАМИЯТНИНГ ИЖРО ОРГАНИ

14.1. Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилиш Жамиятнинг яккабошчилик асосидаги ижроия органи – Бош директор томонидан амалга оширилади.

14.2. Жамият Бош директори ваколатига Жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг ёки Жамият кузатув кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.

14.3. Бош директор акциядорлар умумий йиғилишининг ва Жамият кузатув кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади.

14.4. Жамият Бош директори ваколатларига қуйидагилар киради:

- ўзининг ваколатлари доирасида Жамиятнинг ишига раҳбарлик қилиш;
- давлат статистика ҳисоботи ва бухгалтерия ҳисоботини тегишли органларга тўлиқ ва ўз вақтида тақдим этилишини таъминлайди;
- Жамиятни малакали кадрлар билан таъминлайди, Жамият ходимларининг билими, малакаси, тажрибаси ва қобилиятларидан энг яхши фойдаланиш чораларини кўради;
- Жамият ходимларининг ижтимоий кафолатларига риоя қилинишини ва улар меҳнатини муҳофаза қилишни таъминлайди;
- Штатларни белгилайди, ходимларнинг штат рўйхатини тасдиқлайди;
- Бош директорнинг буйруқлари ва фармойишларига мувофиқ Бош директор ваколатларининг барчасини ёки бир қисмини амалга оширувчи Бош директор ўринбосарларини тайинлайди ва вазифасидан озод этади;
- Жамиятнинг филиаллари ва ваколатхоналари раҳбарларини лавозимга тайинлайди ва лавозимдан озод этади;
- Жамият филиллари ва ваколатхоналари штат жадвалларини тасдиқлайди;
- Жамият номидан ишончномасиз иш юритади, давлат муассасалари, барча мулк шаклларидаги корхона ва ташкилотларда унинг манфаатларини ҳимоя қилади;
- Банкларда ҳисоб рақамлар шу жумладан валюта ҳисоб рақамларини очади ва Жамиятнинг банк ва бошқа молия ҳужжатларида биринчи имзо ваколатига эга бўлади;
- ўзининг ваколатлари доирасида, Жамият мижозлари, корхона ва ташкилотлар билан шартномалар ва контрактларни имзолайди ва битимлар тузади;
- Жамият ходимларини ишга қабул қилади, улар билан меҳнат шартномаларини тузади ва бекор қилади, уларга нисбатан интизомий жазо чораларини қўллайди, ходимлар томонидан меҳнат ва ижро интизомини сақлаб туришини таъминлайди;
- Жамият номидан қонунчиликка асосан ишончномаларни беради;

– Жамиятнинг барча ходимлари томонидан бажарилиши мажбурий бўлган буйруқ ва фармойишлар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

14.5. Жамият Бош директорининг жавобгарлиги.

– Жамият Бош директори ҳуқуқларини амалга оширишда ва мажбуриятларини бажаришда, Жамият манфаатларини кўзлаб, ҳалол ва оқилона ҳаракат қилиши керак.

– Жамият Бош директори ўзининг ҳаракатлари ёки ҳаракатсизлиги туфайли Жамиятга етказган зарари учун, Жамият олдида, Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида ва у билан тузилган меҳнат шартномасида белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

– Жамият Бош директорининг жавобгарлиги асослари ва миқдорини аниқлашда иш муомаласи одатлари ва иш учун аҳамиятли бошқа ҳолатлар эътиборга олинади.

– Жамият ёки унинг акциядори, Жамиятнинг Бош директори томонидан Жамиятга етказилган зарар ўрнини қоплаш тўғрисидаги даъво билан судга мурожаат этишга ҳақлидир.

14.6. Жамият Бош директорининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тегишинча Ўзбекистон Республикасининг “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги Қонуни ва бошқа қонун ҳужжатларида, Жамият уставида ҳамда Жамият билан уч йил муддатга тузадиган шартномада белгиланиб, шартноманинг амал қилиш муддатини узайтириш ёки уни бекор қилиш мумкинлиги тўғрисида ҳар йили қарор қабул қилинади.

14.7. Бош директор ва Жамият ўртасидаги шартномани Жамият номидан Жамият кузатув кенгашининг раиси ёки кузатув кенгаши ваколат берган шахс имзолайди.

14.8. Жамиятнинг Бош директори билан тузиладиган шартномада унинг Жамият фаолияти самарадорлигини ошириш бўйича мажбуриятлари ҳамда Жамиятнинг йиллик бизнес-режасини бажариш қандай бораётганлиги юзасидан акциядорларнинг умумий йиғилиши ва Жамият кузатув кенгаши олдида берадиган ҳисоботларининг даврийлиги назарда тутилиши керак.

14.9. Жамиятнинг Бош директорига тўланадиган ҳақ миқдори Жамият фаолиятининг самарадорлигига тўғридан-тўғри боғлиқ бўлади ва шартномада белгиланган бўлади.

14.10. Жамиятнинг Бош директори вазифаларини бошқа ташкилотларнинг бошқарув органларидаги лавозим билан биргаликда эгаллаб туришга фақат Жамият кузатув кенгашининг розилиги билан йўл қўйилади.

14.11. Жамият кузатув кенгаши Жамиятнинг Бош директори билан тузилган шартномани у шартнома шартларини бузган тақдирда тугатишга ҳақли.

14.12. Жамият кузатув кенгаши Жамиятнинг Бош директори билан тузилган шартномани, агар у Жамият уставини қўпол тарзда бузса ёки унинг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) туфайли Жамиятга зарар етказилган бўлса, муддатидан илгари тугатиш (бекор қилиш) ҳуқуқига эга.

XV. ЖАМИЯТНИНГ ФАОЛИЯТИНИ НАЗОРАТ ҚИЛИШ

15.1. Ички аудит хизмати

15.1.1. Жамиятда ички аудит хизмати ташкил этилади. Ички аудит хизмати Жамиятнинг акциядорлар умумий йиғилишига ҳисобдордир. Ички аудит хизмати аъзоларининг сони ва шахсий таркиби қонунчилик билан белгиланган тартибда ташкил этилади.

15.1.2. Ички аудит хизмати Жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари томонидан қонун ҳужжатларига, Жамият уставига ва бошқа ҳужжатларга риоя этилишини, бухгалтерия ҳисобида ва молиявий ҳисоботларда маълумотларнинг тўлиқ ҳамда ишончли тарзда акс эттирилиши таъминланишини, хўжалик операцияларини амалга оширишнинг белгиланган қоидалари ва тартиб-таомилларига риоя этилишини, активларнинг сақланишини, шунингдек Жамиятни бошқариш юзасидан қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилишини текшириш ҳамда мониторинг олиб бориш орқали Жамиятнинг ижроия органи, филиаллари ва ваколатхоналари ишини назорат қилади ҳамда баҳолайди.

15.1.3. Ички аудитор ҳар чорак натижалари бўйича ва молия йили тугагандан сўнг, Жамият акциядорлари умумий йиғилишига ҳисобот топширади. Ички аудит хизматининг хизмат

вазифалари Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги талабларига мувофиқ ўрнатилади. Ички аудит хизмати ходимлари билан меҳнат шартномасини Жамият Бош директори имзолайди.

15.1.4. Ички аудиторнинг иш режаси Жамият Кузатув кенгаши томонидан тасдиқланади.

15.1.5. Ички аудит хизмати фаолияти акциядорлар умумий йиғилиши томонидан тасдиқлаган «Ички аудит хизмати тўғрисида»ги Низом билан белгиланади.

XVI. СИР САҚЛАШ

16.1. Жамиятнинг акциядорлари ва ходимлари томонидан бир бирига бериладиган, жамият фаолиятига боғлиқ техник, тижорат ва молиявий маълумотлар сир ҳисобланади. Жамиятнинг ҳар бир акциядори ва ходими олинган маълумотларни сир сақлашлари, сирни бошқалар олдида сақлаш чораларини кўришлари шарт.

Маълумотлар ушбу Устав мақсадига мувофиқ махфий ҳисобланмайди агар:

- маълумот олинган вақтида акциядор – олувчига маълум бўлса;
- акциядор ва Жамият иштирокисиз ҳаммага маълум бўлган маълумотлар;
- маълумот акциядорга Жамиятга алоқаси бўлмаган учинчи шахс томонидан берилса.

16.2. Ҳар қандай махфий маълумотларни ошкор этиш Ўзбекистон Республикаси қонунлари, ҳамда махсус қоида ва талаблар асосида бажарилиши шарт.

16.3. Акциядорлар махфий маълумотларни чекланмаган муддатга сир сақлашлари зарур, ҳаттоки акциядор Жамият акциядорлари сафидан чиққан бўлса ҳам.

XVII. НИЗОЛАРНИ ҲАЛ ҚИЛИШ

17.1. Устав бўйича келиб чиқадиган барча низо ва келишмовчиликлар акциядорларнинг ўзаро келишув йўли билан қонун ҳужжатлари ва ушбу уставга асосан ҳал қилинади.

17.2. Низо ва келишмовчиликларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш имконияти бўлмаган тақдирда улар суд орқали Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳал қилинади.

XVIII. ЯКУНЛОВЧИ ҚОИДАЛАР

18.1. Жамият Уставида кўзда тутилмаган барча ҳолатлар Ўзбекистон Республикасининг «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги, «Суғурта фаолияти тўғрисида»ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикасининг бошқа қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ тартибга солинади.

18.2. Агар мазкур Уставнинг бирорта моддаси амал қилишдан тўхтаса, бу бошқа моддаларни ва умуман Уставнинг амал қилишига таъсир кўрсатмайди.

18.3. Ушбу Устав Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан бошлаб қучга киради.

«ARIA SUG'URTA TASHKILOTI» AJ
Бош директори

М.Р. Халилов